

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta: Denisa KLEINOVÁ
Název práce: *Pečeti královéhradeckých biskupů do konce 18. století*
Vedoucí práce: Mgr. Martina Bolom Kotari, Ph.D.
Oponent: Mgr. Jindřich Kolda, Ph.D.
Obor a forma studia: Ar – Hi; prezenční

Povinná kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení					
	A	B	C	D	E	F
Formální úprava a náležitosti práce	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Logická stavba a členění práce	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Jazyková a terminologická úroveň	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Náročnost tématu na teoretické znalosti	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Náročnost tématu na praktické dovednosti a na čas	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Adekvátnost použitých metod a způsob jejich použití	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Důkladnost zpracování (jdoucí do podrobností)	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Práce s literaturou (citace, poznámky)	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Práce s prameny (využití, citace, poznámky)	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Vymezení cíle a jeho naplnění	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Vlastní přínos studenta	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Využitelnost výsledků práce v teorii nebo v praxi	☐	☐	☒	☐	☐	☐

BP je věnována pečetím královéhradeckých biskupů, kteří drželi svůj úřad od vzniku diecéze do konce 18. století (jedná se o 14 osobností, z nichž poslední sledovaný, Jan Leopold Hay, byl v úřadu do své smrti roku 1794). Dle anotace má práce vedle katalogu pečetí přinést „sfragistickou a ikonografickou, resp. heraldickou analýzu jednotlivých pečetí“ a dále se pokusit na tomto základě „zhodnotit možnosti studia novověké sfragistiky.“ Je nutno konstatovat, že se těchto cílů podařilo dosáhnout jen částečně.

Práce je strukturována logicky, po Úvodu nastiňujícím obsah a členění práce a dosavadní bádání, následuje 1. kapitola věnovaná stručně dějinám královéhradecké diecéze ve sledovaném čase a medailonkům uvedených 14 duchovních správců. Druhá kapitola je zaměřena na církevní sfragistiku coby vědeckou disciplínu. Třetí kapitola se skládá ze dvou částí – katalogu pečetí (obsahujícího 21 exemplářů) a dále pak rozboru a vedle toho ještě srovnání artefaktů s pečetěmi olomouckých biskupů a opatů premonstrátského kláštera Hradisko u Olomouce. Text končí Závěrem shrnujícím získané poznatky, seznamy zdrojů a obrazovou přílohou, v níž jsou všechny katalogizované kusy zachyceny ve fotografii.

Připomínek k textu je povícero, s každou kapitolou přibývají. První dvě kapitoly jsou přirozeně zpracovány jako kompilace základní literatury, z níž ovšem místy číší autorčina

jistá tendence ke zkracování sdělení původních autorů, reprezentovaná např. větou „Valdštejn neměl moc dobré vztahy s Hradcem Králové, a proto královehradecká[sic!] diecéze nezaznamenala žádné změny“ (s. 21). V podkapitolách týkajících se církevní sfragistiky, resp. objektů jejího zájmu z důvodu absence hlubšího výzkumu raně novověkého údobí využito několika málo textů. Vzhledem k dílčí probádanosti materiálu přicházejí jejich autoři často s odlišnými závěry či tezemi, které se bakalantce nepodařilo vždy šťastně převést do jejího textu – tak se např. na s. 34 dozvídáme, že „motivy běžného života“ převládají na pečetích neřádrových církevních činitelů od 16. století, na straně následující je však ve stejné souvislosti řeč již o století patnáctém (Prajka vs. Krejčíkovi) apod.

Katalog obsahuje pečeti jedenácti biskupů, když u třech z nich se nepodařilo v zkoumaných pramenech nalézt ani jeden exemplář (otázkou tedy může být, proč jsou v první kapitole uváděny jejich medailony s popisy erbů...). Podle všeho je však od tohoto počtu nutno odečíst ještě přinejmenším biskupy Valdštejna a Přichovského, u nichž jsou v katalogu zachyceny pouze pečeti pocházející z dob jejich pražského arciepiscopeátu – zdali by eventuálně mohly nějakým způsobem navazovat na nějakou předchozí „hradeckou“ pečeť, nebo se spíše řadí do nějaké „řady“ pražské anebo je to ještě jinak, není v textu bohužel naznačeno. Dlužno dodat, že samotné katalogové popisy pečeti jsou na dobré úrovni, byť u položky č. 1 (foto na s. 66) a č. 3 (s. 67) se autor těchto řádků nemůže ubránit dojmu, že text v opisu je v porovnání s katalogizačním prepisem poněkud delší.

Nejslabším článkem BP je rozbor shromážděného a popsaného materiálu. Podkapitoly tohoto dílu poukazují na obvyklé prvky sfragistické analýzy, jak vnitřní, tak vnější, od typů pečeti, přes tvar, materiál, po obraz, text nebo funkci. Namnoze se však k těmto fenoménům dozvídáme jen nejzákladnější „encyklopedické“ údaje (příkladem budiž třeba oddíly 3.2.5 či 3.2.6), aniž by byly jakkoliv vztaheny ke zkoumanému materiálu (pomiňme, že někdy je lze jen ztěžka považovat za skutečné definice – viz např. charakteristika pastýrských listů vydestilovaná z *Vademeca pomocných věd historických* na s. 59). Srovnání s pečeti olomoucké biskupské a řádové provenience je schematické, ne zcela srozumitelné je kupř. sdělení, že pečeti olomouckých episkopů jsou „takřka z kompozice identické“, doplněné vzápětí informací, že na rozdíl od hradeckých je na nich přítomen znak diecéze (s. 58). Avizované naznačení možností dalšího výzkumu v oblasti raně novověké církevní sfragistice v práci až na výroky typu „nebylo by od věci, kdyby se v těchto [archivních] pomůckách začalo psát, že se tam nachází pečeť“ (s. 62) chybí. Námětů však shromážděný materiál přinesl poměrně hodně, jen je uchopit – maně bychom mohli uvažovat např. o postižení fenoménu šlechtictví a držení erbů budoucích biskupů, které se nějakým způsobem odrazilo v pojetí pečetního obrazu/obrazů (resp. jejich „úředního“ erbu), nebo o distinkci mezi veřejnou a privátní rolí biskupů, kterou ostatně v shromážděném materiálu pravděpodobně představují jeden z sekretů a signet biskupa Haye, exponujících jeho rodový erb a iniciály bez církevních konotací.

Jazyková stránka textu na některých místech značně pokulhává, ať už jde o interpunkci, stylistiku, gramatiku či terminologii (např. „Košínskův erb“ na s. 25, když je řeč o erbu biskupa Košínského, či „dvojocasí lev“ na s. 57 atd.). V seznamu literatury pak u článků v periodících a kapitol v knihách schází stránkování.

Přes tyto připomínky by ovšem bakalantka měla dostat možnost BP řádně obhájit, neb přinejmenším v oblasti katalogizace (která mj. vyžadovala na základě příslušných vodítek určit typ pečeti, a to se podařilo) lze její práci pokládat za vyhovující.